

HRVAŠKI UGRABITELJI LETALA VRNjeni V ZDA

Skupina Hrvatov, gorečih zagovornikov neodvisne Hrvatske, ki je pretekli petek zvečer ugrabila potniško letalo na letu iz New Yorka v Chicago in krenila nato z njim preko Montreala, Ganderja, Islandije nad London in Pariz, se je včeraj tam predala. Iz Pariza so jo sinoči pripeljali v New York, kjer so jo prijeli pod obtožbo ugrabitve letala.

NEW YORK, N.Y. — Pet gorečih zagovornikov hrvaške države neodvisnosti in svobode je bilo sinoči vrnjenih v ZDA v francoskem letalu. Na letališču jih je pričakala FBI in vseh pet, štiri moške in eno žensko, prišla pod obtožbo ugrabitve letala v zraku. Te obtožbe ugrabitve letala v zraku. Te obtožbe ugrabitve letala v zraku. Te obtožbe ugrabitve letala v zraku.

Skupino ugrabiteljev sta po vsem sodeč vodila Zvonko Busić in njegova žena Julianne, hčerka nekega profesorja v Oregonu. Z njima so bili še Mark Vlasik, Petar Matavić in Frane Pesut. Letalo Trans World Airlines Flight 355 na letu iz New Yorka v Chicago z 92 osebami so prevzeli v bližini Buffalo in ga usmerili v Montreal. Tam so objavili svojo zahtevo, da morajo glavni ameriški listi, The New York Times, The Washington Post, The Chicago Tribune in The Los Angeles Times, objaviti njihovi izjavi o namenu njihovega dejanja in o Hrvatski. Prav tako so zahtevali, da razstrosijo nad Chicago in New Yorkom letake o Hrvatski. Na priporočilo FBI je bilo vse to storjeno. Enake letake v francoščini so razstrosili nad Montrealom in kasneje nad Parizom, nad Londonom, nad katerim so krožili pred pristankom v Parizu, pa so razstrosili enake letake kot nad New Yorkom in Chicagom.

Iz Montreala so leteli v Gander, kjer so izpustili 33 talcev, predvsem matere z malimi otroci. Ker letalo B-727 ni primerno za polet preko Atlantika, ker je sposobno leteti z eno zalogo goriva le okoli 1600 milj in ker njegova posadka ni bila sposobna za polet v Evropo, je TWA poslala v Gander letalo B-707, ki jih rabijo za polet preko Atlantika. To letalo je nato služilo kot kašpot na poletu v Ganderja na letališča Keflavik na Islandiji, kjer so letali napolnili znova z gorivom, pa nato dalje nad London, kjer so prvotno mislili, da bodo pristali. Letali sta med tem krožili nad Londonom in odvrgli letake, nato pa krenili proti Parizu, kjer so jim dovolili pristaneke šele na ponovno prošnjo in izjavo, da so na kraju z gorivom. Po pristanku v Parizu so ugrabitelji zahtevali sestanek s poslanikom ZDA. Ta je pristal na zahtevo in se podal na letališče. Mrs. Zvonko Busić je šla iz letala in telefonirala v tri kraje v ZDA, da se je prepričala o objavi izjav ugrabiteljev v listih. Francoske varnostne oblasti, ki so letalo obkrožile, ji niso pustile vrnitve vanj. S strelji so izpraznili gume in tako onemogočili letalu ponovni dvig.

Po naročilu notranjega ministra Michaela Pomyatovskega so ugrabiteljem sporočili: "Vaše letalo se ne more več dvigniti.

Vremenski prerok

Sončno in toplo, najvišja temperatura okoli 86 F (30 C).

Vi ste osebno odgovorni za življenje potnikov in posadke. Imate izbiro: Da ste ustreljeni, če ogrozite življenja talcev, ali da se predaste francoskim oblastem in ste takoj izgnani iz Francije. Ti pogoji so nepreklicni." Po poročilu francoskega časopisja so dali ugrabiteljem možnost pošiljanja v Jugoslavijo, katere vlado so napadli, ali v ZDA.

Po nekaj pogajanja so se ugrabitelji predali in bili v francoskem letalu poslani v ZDA, kjer jih je na letališču Kennedy pričakala FBI. Če bodo obsojeni za ugrabitev letala, jih bo zadel kazen od 20 let do do smrti. Za umor policaja je v državi New York določena smrtna kazn. Vprašanje je, če je mogoče smrt Briana Murrayja neposredno pripisati ugrabiteljem. Ta je bil ubit pri poskusu uničenja bombe, ki so jo ugrabitelji ali njihovi sodelavci namestili v New Yorku. Možno je trditi, da je bil on ubit, trije drugi pa ranjeni, ker niso bili dovolj previdni.

Po predaji francoskim oblastem v Parizu so ugrabitelji razkrili, da dejansko niso bili oboroženi in da niso imeli na sebi nobenega razstreliva. To obrazloži, kako so mogli skozi pregled na letališču La Guardia v letalo.

Edward Gieriek išče sodelovanje s Cerkvijo

VARŠAVA, Polj. — Glavni tajnik Komunistične partije Edward Gieriek, ki je v preteklosti ponovno skušal nastopati trše proti katoliški Cerkvi, se je zopet enkrat znašel v stiski in potrebuje sodelovanje vseh, ki jih more dobiti.

Tako je obljubil tudi sodelo-

Znani nemški list "Frankfurter Allgemeine Zeitung" je prinesel 12. avgusta 1976 naslednji sestavek o verskih razmerah v Jugoslaviji.

V jugoslovanskih delnih republikah pripravljajo nove zakone o verskih skupnostih. (V Sloveniji je takšen zakon že v veljavi.) Ti naj bi izpolnili vrzel, ki je nastala, ko je bil razveljavljen splošni jugoslovanski "temeljni" zakon o pravnem položaju verskih skupnosti, potem ko je sprememba te ustave to snov vzela iz pristojnosti federacije in jo dodelila delnim republikam. Tako je dobila jugoslovanska partija priljubljenost, da pravni položaj verskih skupnosti na pol neopazno oslabi in predvsem vodi lažje kot doslej v posameznih republikah, kjer ima opravka z vsakokrat drugačnim cerkvenim položajem, drugačno cerkveno politiko.

Vsa besedila osnutkov dajejo krajevnim upravnim oblastem mnogo svobode. Po-

Novi grobovi Fordovo stališče je Cerkvi bližje

James J. Nainiger

V Euclid General bolnišnici je umrl zadet od srčne kapi 68 let stari James J. Nainiger z 71 E. 214 St., rojen v Clevelandu, sin pokojnih Ignatiusa in Mary, roj. Novak, mož Jean, roj. Boldan, oče James Jr., Eugene, Lori Heaps, Darlene Kral in Susan, brat Ludvicka, Chris Kuret, Olge Sauric, pok. Phillipa, pok. Josepha in pok. Johna, 6-krat stari oče. Pokojnik je bil zaposlen skozi 45 let kot strojnik pri Eatonu, oče Johna ni leta 1970 stopil v pokoj. Bil je član KSKJ št. 169 in Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo ob 9.15, v cerkev sv. Križa ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob sedmih.

Theresa Gruden

Včeraj je umrla na svojem domu na 1863 Sunset Drive, Richmond Heights, 88 let stara Theresa Gruden, roj. Berdajs v St. Vidu pri Stični na Dolenjskem, od koder je prišla v ZDA leta 1910, vdova po l. 1952 umrlem možu Franku, mati Franka Jr., Johna in Rosalie (Mrs. Joseph) Hren, 7-krat stara mati, 18-krat prastara mati. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 8.45, v cerkev sv. Felicite ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaški oder bo položena jutri, v torek, ob sedmih zvečer.

vanje s katoliško Cerkvijo, ki da je možno na široki ravni. "Domoljubje kliče po čutenju za skupnost," je dejal poljski komunistični vodnik, ki preje takega čutenja do Cerkve ni kazal.

Javnost je Gieriek opozoril na slabo letino, zaradi katere bo treba uvoziti velike količine žita, potreben bo red in nujne bodo nekatere omejitve. Četudi je doma pomanjkanje mesa, bo Poljska tega izvažala, ker mora zaslužiti devize, je pravil Gieriek. Katoliška Cerkve naj bi kot v ponovnih stiskah na Poljskem v preteklosti pomagala miriti nezadovoljne in preprečevati nemire, ki bi položaj le še poslabšali.

NOVI CERKVENI ZAKON ZA JUGOSLOVANSKE REPUBLIKE

prosta za verouk, ker lahko pripravi šola vsak čas, tudi ob nedeljah, izlete ali kaj drugega in razglasi, da so se učenci dolžni tega udeležiti.

Osnetek za Srbijo pravi, da verouk ne sme ovirati šolskega pouka in njegovih ciljev. To bi lahko pomenilo v zadnjih posledicah prepoved slehernega verouka kajti šole vedno bolj uvajajo ateizem v učni program.

Tako se zdi na prvi pogled, da je cilj novih zakonov za Cerkve močnejša marksistična ideologizacija. Poznavalci razmer pa izražajo misel, ali ne namerava jugoslovanska partija z novimi zakoni za Cerkve postaviti mejo tudi naraščajočemu islamu. Ker imajo mohamedanci v Jugoslaviji veliko višji prirastek rojstev kot pravoslavni in katoličani, raste iz leta v leto njihov odstotek v celotnem prebivalstvu. Narašča pa tudi delavnost muslimanskih duhovnikov, ki lahko zlasti na Kosovem in v Macedoniji po-

Zastopnik katoliških škofov, ki so se razgovarjali s predsednikom Fordom o vprašanjih prekinitve nosečnosti, je izjavil, da je Fordovo stališče v tem vprašanju Cerkvi sprejemljivejše.

WASHINGTON, D. C. — V petek se je šest prelatov Katoliške cerkve po sestanku s Fordom je v močnem nasprotju z ono, ki so jo dali po sličnem sestanku z demokratičnim predsedniškim kandidatom J. Carterjem. Tedaj so izjavili, da so še vedno "razočarani" nad njegovim stališčem.

Nadškof Joseph L. Bernardin iz Cincinnatija je izjavil, da Narodna konferenca katoliških škofov ZDA, vrhovno vodstvo Cerkve, ne bo uradno podpirala nobenega od predsedniških kandidatov za volitve 2. novembra. Kljub temu je jasno, da je stališče Katoliške cerkve važno in da ne bo ostalo brez vpliva na njihov izid. Tako je razumljivo, da je predsednikov tiskovni tajnik Ron Nessen izjavil novinarjem, da je predsednik s sestankom "zadovoljen".

Boln zob job je prisilil k odstopu
KAMTANDU, Nep. — Zelo boleč zob je prisilil 31 let staro Barbaro Roach iz Boulder, Colo., da se je začasno umaknila iz ameriške odprave na Mt. Everest. Odpravo 12 članov, med katerimi je njen mož, je zapustila, ko je bila ta na višini 18.000 čevljev.

Navdušena gornica je izjavila, da upa, da se bo vrnila v odpravo v nekaj dneh, ko bo bolečina zoba popustila.

FRANCOSKI PREDSEDNIK JE ODLOŽIL OBISK SFRJ ZARADI OBOLJENJA TITA

Predsednik Francoske republike Valery Giscard d'Estaing je odložil uradni obisk Jugoslavije, določen za sredo, 15. septembra, ker da je predsednik SFRJ Josip Broz Tito zbolel in mora začasno opustiti vse dejavnosti.

PARIZ, Fr. — Tu so pretekli petek objavili, da je predsednik republike Valery Giscard d'Estaing odložil uradni obisk v Jugoslaviji, kamor bi naj se podal to sredo, ker je predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito zbolel in so mu zdravniki prepovedali vsako dejavnost. Kaj naj bi Titu bilo, uradno niso povedali, toda francoski diplomatski vir je izjavil, da je Tito zadela lažja srčna kap in da so mu zdravniki odredili dva meseca popolnega počivanja.

Tito bolan na jetrih

BE OGRAD, SFRJ. — Vlada je v posebnem poročilu v soboto obvestila javnost, da je predsednik Tito "resno zbolel na jetrih" in da potrebuje nekaj tednov počitka in zdravljenja. Bolezen naj bi bili odkrili preteklo sredo pri rednem pregledu.

Tito je kljub boleznim sprejel romunskega predsednika Ceausescuja na Brdu pri Kranju, šel z njim na lov in se nato v Beograd. V soboto je bil navzoč pri odhodu romunskega predsednika in pregledal častno stražo. Na televiziji, ki je prenašala slovo od Ceausescuja je izgledal Tito dobre volje sproščen in trden.

Titova bolezen "diplomatska"?

Ker je bil Tito pretekli teden tri dni skupaj s predsednikom Romunije N. Ceausescujem na Brdu pri Kranju in šel z njim na lov, predno se je vrnil v Beograd, so ob objavi vesti o Titovi boleznim nekateri sumili, da bi utegnila biti ta bo-

lezen "diplomatska". Kot sodijo tu, je predsednik Giscard sam odložil obisk v Jugoslaviji v zvezi z nejevoljo nad sprejemom resolucije na konferenci neuvršenih v Colombo na Sri Lanki pretekli mesec, na kateri so kritizirali Francijo in pozvali izvoznice olja, naj bojkotirajo Francijo, ker da prodaja orožje Južno-afriški uniji. Tito je bil med glavnimi organizatorji te konference, bil bi naj torej soodgovoren tudi za sprejem protifrancoske resolucije.

Zunanji minister Minić v Parizu

Jugoslovanski zunanji minister Miloš Minić je v petek pred objavo odložitve Giscardovega obiska v Jugoslaviji prispele v Pariz uradno s Titovim sporočilom o njegovi boleznim in z obžalovanjem, da mora prositi za odložitve obiska. Predsednikova palača je objavila, da je predsednik Valery Giscard sporočil Titu "tople pozdrave in najboljše želje".

Poročila iz Beograda, ki se sklicujejo na diplomatske vire, trdijo, da je zunanji minister Miloš Minić priletel v Pariz, da bi v zadnjem trenutku poskušal pregovoriti predsednika Francije, naj obiska v Jugoslaviji ne odloga, ampak naj gre v Jugoslavijo, kot je bilo dogovorjeno.

Po objavi odložitve obiska predsednika Giscarda zaradi Titove bolezni so v novinarskih krogih opozorili na to, da je moral predsednik SFRJ Jugoslavije Tito v preteklih letih ponovno spreminjati svoje obiske v tujini in obiske tujih državnikov zaradi svojega zdravstvenega stanja. Tako je na primer prelozil Tito svoj obisk v Latinski Ameriki letos od januarja na marec. Tita naj bi večkrat napadel išias, težave pa mu baje delajo tudi jetra.

Francosko-jugoslovanski razgovori

Predsednik Giscard naj bi se s Titom pogovarjal o odnosih med obema državama, pa tudi o mednarodnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Francozi smatrajo SFRJ in njenega predsednika Tita za pomembna v sodelovanju z državami Tretjega sveta, skupine neuvršenih držav, pri katerih baje Titova beseda še vedno nekaj pomeni.

Jugoslovanski zunanji minister Miloš Minić se je po svojem obisku in razgovoru pri predsedniku Giscardu šest dni dvakrat še s francoskim zunanjim ministrom Louism de Guiringuadom ter obravnaval z njim vprašanja, ki so bila določena za razgovore tekoma obiska Giscarda v Jugoslaviji.

Korčnoj kaznovan

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska šahovska zveza je odvzela Viktorju Korčnoju vse naslove, ker je odklonil vrnitve domov po velikem turnirju na Holandskem v preteklem juliju.

Korčnoj je ruski šahovski lemojster, ki ga smatrajo za enakovrednega A. Karpovu, svetovnemu prvaku.

Iz Clevelanda in okolice

Cetrta obletnica — Jutri, v torek ob pol osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega Francka Kolariča ob četrti obletnici njegove smrti.

Škof James Hickey obiskal sv. Vida —

Včeraj je clevelandski škof James A. Hickey prvič uradno obiskal slovensko faro sv. Vida in somaševal z vso domačo duhovščino v polni cerkvi. Okoli sto faranov in farank je bilo v slovenskih narodnih nošah. V imenu slovensko govorečih vernikov je škofa pozdravil Karel Mauser, v imenu angleško govorečih pa Joseph Baskovic. Podrobno poročilo bo objavljeno jutri.

Seja —

Podružnica št. 32 SZZ ima svojo sejo to sredo, 15. septembra ob sedmih zvečer v običajnih prostorih Slovenskega društvenega doma na Recher Avenue. Vse članice vabljene!

Deseta obletnica —

Jutri, v torek ob 8.15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Angelo Rolih ob deseti obletnici njene smrti.

Potniški letali trčili nad Jugoslavijo drugo v drugo -- 176 mrtvih

Nesreča se je dogodila 15 milj severovzhodno od Zagreba; drugo sta zadeli letalo British Airways Trident in letalo Inex-Adria DC-9.

BE OGRAD, SFRJ. — Potniški jet letali, Trident britanske letalske družbe, ki je bilo na poti iz Londona v Istanbul, ter DC-9 jugoslovanske družbe Inex-Adria, ki je nosilo domov iz Dalmacije v Koeln in Nemčiji nemške turiste, sta zadeli v zraku nad vasjo Vrbovac, 15 milj severovzhodno od Zagreba drugo v drugo, tresčili obe na zemljo in zgoreli. Potniki in posadke obeh letal so bili mrtvi.

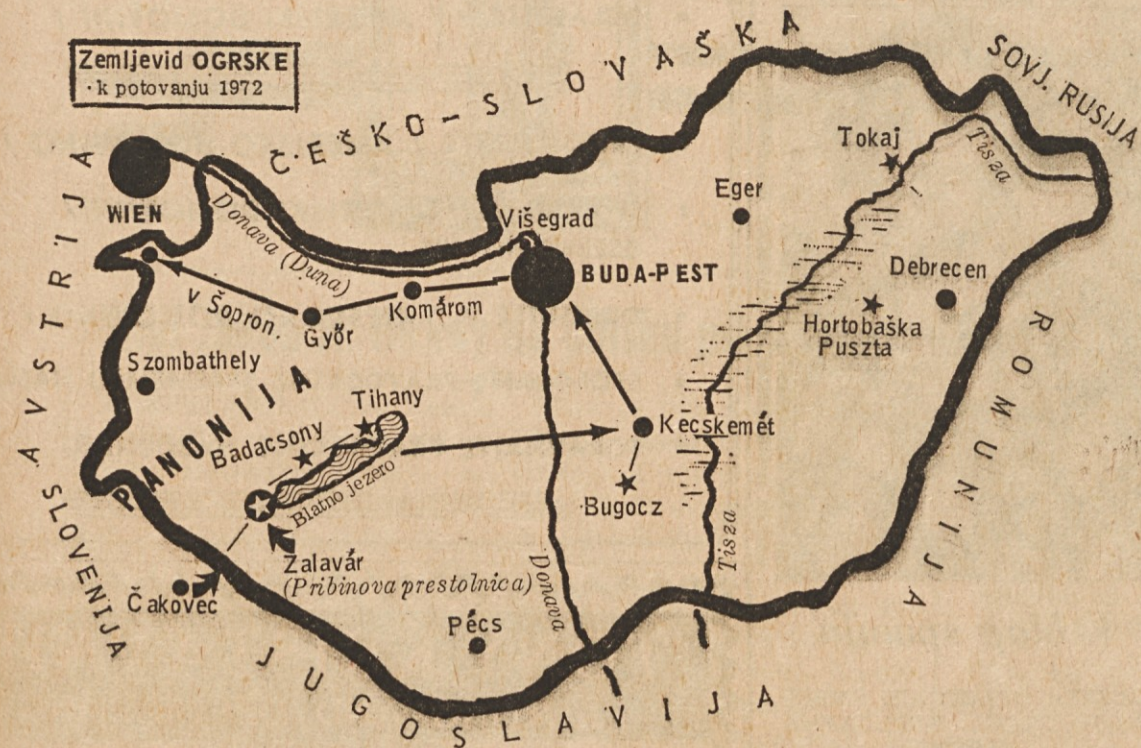
To je doslej največja letalska nesreča te vrste. Največja po številu žrtev je bila 3. marca 1974 v Parizu, ko se je ponesrečilo turško letalo DC-10, pri čemer je bilo mrtvih 345 ljudi.

Po predpisih letajo letala v različne smeri v točno določenih višinah, kar naj bi preprečilo nesreče, kot se je zgodila pretekli petek nad Jugoslavijo. Kako in zakaj je do te nesreče prišlo, kdo je za njo odgovoren, morajo še dognati.

V Zagrebu so prijeli 5 oseb, ki so bile v času nesreče odgovorne za vodenje letalskega prometa nad področjem, kjer sta letali trčili. To kaže, da naj bi trčenje potniških letal v zraku, doslej največje, zakrivilo oni.

Woodcock v skrbeh za bodočnost ZDA

DETROIT, Mich. — Demokratična družba v naši deželi bo uničena po silah nasilja in brezzakonja in verjetno nadomeščena z avtoritarno državo, če ne bo mogoče v doglednem času preskrbeti redne zaposlitve vsem sedanjim milijonom brezposelnih, je dejal L. Woodcock, predsednik Unije avtomobilskega delavstva.

Rev. Jože Godina:

Izven Ogrske ni življenja

(Extra Hungarum non est vita, et si est, non est ita.)
Potopis z obiska na Ogrskem.

III.

V Čakovcu smo se ustavili pri svojih sorodnikih. Dali so nam nekaj koristnih napotkov za potovanja po Ogrski. Jugoslovanski državljani ne potrebujejo vize za prekračanje meje sece, prestolica Medjmurja. Nekdaj so vlada tam Zrinjski grofje. Njihov grad je sedaj državna last. V njem je nekaj uradov in stanovanj. Mesto ima v bližini "farmarskega trga" dva "nebotičnika" s kakimi 10 nadstropji. (Vse druge hiše so v glavnem 1-2 nadstropne.) Čakovčani so ponosni na svoja dva nebotičnika in so jima dali laškavo ime "čakovski lepotic". Ko sem to slišal, sem se spomnil na avstrijsko mesto Salzburg. To je svetovno znano mesto zaradi arhitektonske lepote svojega starega mesta. Po neki neodgovornosti mestnih očetov so pred leti dovolili, da je nekdo pozidal tam precejšnji nebotičnik. V tej zvezi pravi sedaj negovatelj, da je najlepší razgled Salzburga z vrha tega nebotičnika in sicer zato, ker potem ne vidiš nebotičnika.

Se kakih 20 km skozi rodovitno nižnjo Medjmurje in pridemo do meje, do reke Mure. Jugoslovanska obmejna odprava je hitro in gladko potekla. Potegnem čez most in smo bili na Madžarskem... Nekaj avto-busov na stranskem tiru s potniki je čakalo na odpravo. Pori-nejo jih najbrže tja, da mirno izvršijo obmejne formalnosti in ne zadržujejo preveč potnikov v osebnih vozilih. Tako smo kar hitro prišli tudi mi na vrsto. Moja madžarsčina iz otroških in vojaških let ter z osemletnega kaplanovanja na madžarski fari v Clevelandu (Sv. Marijeta Ogrska) mi je spet prav prišla. Potne liste smo imeli trije slovenski romarji v redu. Carinski uradnik je še prosil, da bi odprl prostor za prtljago. Nato me Dorothy opozori preko strehe avtomobila: "Father, vi pa imate kolar..." Stopim k zraven stoječemu nadzorovalcu z neko višjo šaržo in ga vprašam: "Ali je dovoljeno duhovniku nositi duhovniški kolar na Ogrskem?"

"Kot kaj potujete?" "Na zlet in ogled zanimivosti ogrske dežele..." "Torej ste turisti?" "Da, turisti!" "Na madžarski meji ne pregleujemo, kako so turisti oblečeni?" "Hvala lepa!" In sem ves čas ohranil kolar na vratu, med vožnjo po vaseh, v mestih, v hotelih, v cerkvah. Ne vem, če je sploh kje kakšen škof kdaj dal tako dovoljenje duhovnikom. Duhovniki so si sami dali to dovoljenje. In je šlo po svetu kakor svetovna poplava. Govoril sem z nekaterimi škofi ordinariji. Dosedaj mi je še vsak rek, da so si njegovi duhovniki sami dali tako dovoljenje. "Bojim se prepovedati, ker bi verjetno bilo preveliko nepokor-

nih," je pojasnil eden. In tako je verjetno v največ slučajih. Pred verniki se opravičujejo z vsemožnimi izgovori. Pred dvema leti je zagrebški nadškof Kuharič v okrožnici na duhovnike (tudi v listu "Glas Koncila") zapisal sledeče: "Zakaj nekateri ne vidijo radi kolarja in duhovniške obleke? Zato, ker kolar pridiga, oznanja nauk Kristusov in tega nekateri ne marajo..."

In podobno je z redovnicami. Pri teh je še veliko hujše. Ne samo v Ameriki, tudi drugod po svetu. Redovnice, ki so vsaj kakor koli ohranile redovno obleko, so tudi poklice ohranile. Slovenske usmiljenke — stotine — so že od prejšnje Jugoslavije dalje ohranile do danes v vseh bolnicah v Beogradu redovno obleko. Glede takih redovnic je dr. Miha Krek napravil sledečo opombo: "Če se redovnice začno po modi posvetno oblačiti, — naj se oblačijo, to je njihova stvar, toda naj potem nikar ne pričakujejo, da jih bom jaz kot redovnice spoštoval — to je pa moja stvar." Pa nehajmo pridigati in pojedimo med bogatimi žitnimi polji v rahlo valoviti pokrajini po asfaltirani cesti v smeri Velike Kaniže (Nagy Kanizsa) in Blatnega jezera (Balaton).

Kje je Pribinov Blatograd?

Od meje do Blatnega jezera (Balaton) ni posebno velika razdalja, kakih 70 km. Cesta, smer Budimpešta, ni slaba. Po 25 kilometrih je mesto Velika Kaniža (Nagy-Kanizsa). To mesto je bilo prekmurskim Slovincem bolj znano kot pa glavno mesto njihovega komitata Zalaegerszeg. Z Zalaegerszegom so imeli opravke župani in kdor je apeliral pri domačih sodiščih na višje sodišče, dočim je vsak prekmurski potrjen rekrut moral iti v Veliko Kanižo, da tu odsluži svojo vojaško dolžnost ali pri ogrskem domobranskem (honved) polku št. 20 ali pri cesarskem in kraljevem polku št. 48. Tako sem bil jaz k vojakom potrjen leta 1916 v Ljubljani (Avstrija), za vojaško službo sem se pa čez mesec dni moral javiti v ogrski Kaniži, ker sem bil potrjen za cesarski in kraljevi polk 48. Tudi v tem se je kazala notranja struktura Avstro-Ogrske monarhije. Naša smer pelje skoraj brez vsakega ovinka skozi Kanižo. V centru je nekaj bolj reprezentativnih poslopij, sicer so pa hiše na obeh straneh glavne ceste 1 do 2 nadstropne. Zakaj v višino, ko je zadosti prostora na zemlji. Takoj za mestom smo "tankali". Po vsej Evropi dobiš na bencinskih postajah dvojen bencin: "navaden" in "super" ali "ekstra", ki je seveda dražji. Nekateri motorji so zadovoljni samo z "extra", kar je seveda dražje. Med tem, ko mi je točil "extra" in sem zraven bencinarja stal, me je mikalo, da bi vprašal, v katero

smer je tista "Palanka" (kraj pri V. Kaniži), kjer so se Pavličevići ustaši vodili po letu 1929 za teroristične politične atentate — o tem so takrat tudi slovenski listi pogosto poročali. Najbolj viden atentat je bil na kralja Aleksandra 1934 v Marsseillesu na Francoskem. Pa mi je mala diplomatska previdnost rekla, da naj rajši kaj drugega vprašam. In sem vprašal, kje je treba zaviti z glavne ceste, da prideš v Šurd. Tam je namreč že od poreformacijske dobe (od leta 1555 dalje) slovenska evangeličanska župnija. Izvirajo iz Gornjega Prekmurja. Da bi ohranili protestantovsko vero, so se odselili v Šurd. Zgodovinar, duhovnik mariborske škofije, msgr. Ivan Škafer goji pisnene in osebene stike s šurdskim župnikom. V fari so še prekmurski slovenski sledovi.

Cesta do Blatnega jezera je še vedno dobra, na obe strani nepregledna polja, ostro odmerjeni gozdovi z debelim drevjem, prometa komaj kaj in smo bili v skopi uri pri ogrskem morju: Blatno jezero. Milijone valčkov je lesketalo v že nagnjenem soncu. Dospeli smo k južnemu koncu jezera. Ze nekaj zadnjih kilometrov smo vozili mimo mokre, nizke pokrajine z nizkim drevjem, skoraj grmovjem: to je pokrajina "Mallega Balatona". Kraj, pred stoletji še del pravega Balatona, sedaj, zlasti v osrednjem delu, še voda, ponekod pa cela "polja" trsa in druge visoke vodne trave — pravi raj za vodne ptice. Mali Balaton včasih, zelo redko, pozimi zamrzne. Če smo na Bistrici v Prekmurju v hudi zimi videli v zraku leteti kakor v ostru zagodži divje gosi, je stari oče — bil je resen lovec — rekel: "Zaistino, mrzla zima, goske so morale zapustiti Mali Balaton!" V to močvaro, v te ribnike, deloma z visoko travo zarasle "berek", kakor temu pravijo prekmurski Slovenci z madžarsko izposojenka "berek", v zemljo, v kateri se ti noga do kolen in še globlje pogrezne, če količkaj neprevidno hodiš, v to blato je postavil Pribina svojo prestolico za Panonijo (pokrajina med Donavo, spod. Rabo in Dravo). Točno so ji dali ime Blatograd. Povsem kraja ne bodo mogli kmalu izsušiti niti dandanes, saj dobiva pokrajina vodo iz Blatnega jezera in od reke Zale, ki izvira na ogrskem teritoriju med reko Rabo in severnim koncem Prekmurja ter se z nekakim tokom skozi Mali Baaton prerine v velikega. Retura Zala ima sicer zelo ime, toda bore malo vode in na 130 km dolgem toku komaj kaj pada.

Prespati smo nameravali, da bi imeli zjutraj krajšo pot do Zalavara (Zala-gradišča, Blatograda) in zlasti do našega glavnega cilja, do ostankov cerkve iz časa zgodovinskih imen Pribina-Kocelj-Sv. Ciril in Metod dobiš na bencinskih postajah dvojen bencin: "navaden" in "super" ali "ekstra", ki je seveda dražji. Nekateri motorji so zadovoljni samo z "extra", kar je seveda dražje. Med tem, ko mi je točil "extra" in sem zraven bencinarja stal, me je mikalo, da bi vprašal, v katero

Prespati smo nameravali, da bi imeli zjutraj krajšo pot do Zalavara (Zala-gradišča, Blatograda) in zlasti do našega glavnega cilja, do ostankov cerkve iz časa zgodovinskih imen Pribina-Kocelj-Sv. Ciril in Metod dobiš na bencinskih postajah dvojen bencin: "navaden" in "super" ali "ekstra", ki je seveda dražji. Nekateri motorji so zadovoljni samo z "extra", kar je seveda dražje. Med tem, ko mi je točil "extra" in sem zraven bencinarja stal, me je mikalo, da bi vprašal, v katero

KOLENDAR društvenih prireditev

- SEPTEMBER**
- 19. — Vinska trgatev na Slov. pristavi — prireja odbor Slov. pristave.
 - 19. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi vsakoletno nedeljsko kosilo v farnem avditoriju.
 - 25. — Plesna skupina Kres priredi svoj plesni nastop v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".
 - 25. — Sestanek nekdanjih šolarjev S.L.S. razredov v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.
- OKTOBER**
- 2. — Pevski zbor Glasbena matica priredi jesenski koncert ob 7. zvečer v Slovenskem narodnem domu na 6409 St. Clair Avenue.
 - 3. — Pevski zbor Korotan praznuje 25-letnico obstoja v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju z banketom in plesom. Igrajo Veseli Slovenci.
 - 3. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis. priredi vinski trgatvev v parku. Kosilo, zabava, ples, Ob vsakem vremenu!
 - 9. — Društvo S.P.B. Cleveland priredi družabni večer v avditoriju Sv. Vida.
 - 9. — Slovenski narodni dom, 6409 St. Clair Avenue priredi "Noč v Sloveniji".
 - 10. — Slavnostni banket ob 70-letnici fare Marije Vnebovzete v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Začetek ob 5. popoldne.
 - 16. — Klub slovenskih upokojencev za nevrburško okrožje pripravi večerjo in ples v SND na E. 80 St.
 - 16. — TABOR DSPB priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.
 - 17. — Občni zbor Slovenske pristave.
 - 17. — Slomškov krožek postreže s kosilom v avditoriju pri Sv. Vidu od 11.30 do dveh popoldne.
 - 24. — Klub Ljubljana priredi
- NOVEMBER**
- 6. — Štajerski klub priredi martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.
 - 13. — Belokranjski klub priredi Martinovanje v SND na St. Clair Ave. Igrajo Veseli Slovenci.
 - 21. — Ženski pevski zbor "Dawn" SZZ priredi vsakoletni koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue v Euclidu.
 - 21. — Fara Marije Vnebovzete, Holmes Avenue, priredi "Zahvalni festival".
 - 21. — Slovenski narodni dom na 80. cesti priredi Jesenski bazar.
 - 26. — Slovenski narodni dom na 80. cesti priredi ples ob Zahvalnem dnevu.
- DECEMBER**
- 5. — Pevski zbor "Slovan" priredi koncert ob 40-letnici obstoja zbora v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.
 - 31. — Slovenski narodni dom na 80. cesti priredi Silvestrov večer s plesom.
- 1977**
- JANUAR**
- 22. — Upravni odbor Slovenske pristave priredi "Pristavsko noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".
- FEBRUAR**
- 5. — Štajerski klub priredi predpustno veselico v avditoriju pri Sv. Vidu. Ves dobiček je zopet namenjen bolnim slovenskim rojakom.
 - 11.-13. — Smučarski izlet Slovenskega športnega kluba v Blue Mountain, Ontario.
- NOVEMBER**
- 5. — Štajerski klub priredi Martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

skih hiš dobil vtis, da bi dobili tri postelje. Ljudje so bili zelo prijazen in nam od soseda do soseda pomagali iskati. Zahvalili smo se jim in pravi "odbrzeli" 10 km nazaj proti jezeru v večje mesto Keszthely, kjer smo že v mraku našli v motelu ob jezeru "kvartir".

(Dalje)

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOČI DRŽAVE OHIO AID FOR AGED PRESCRIPTIONS ZA OSTARJELE

ZA VEČJO VARNOST — V rudnikih ZDA so začeli namesčati posebne naprave za prisluškovanje, ki naj bi odkrile znake za morebitni vdor stropov rovov. Na sliki vidimo rudarja, ki namešča tako napravo. Te so povezane s komputerjem, ki nato določa kraj, kjer je nevarnost.

VESTI IZ SLOVENIJE

Log pri Vipavi
Marijina cerkev v Logu pri Vipavi je v nedeljo, 1. avgusta, doživela spet svojevrstno bogoslužno slavo: pet letšnjih srebrnomašnikov je tam skupaj somaševalo in se Bogu zahvalilo za 25 let mašniške službe.

Prišli so: Joško Benedetič, spiritual v vipavskem semenišču, Vinko Kobal, župnik v Desklah, Janez Lapanja, župnik v Godoviču, Martin Pavlin, župnik v Lokovcu, Alojzij Vetrlih, ravnatelj semenišča v Vipavi. Med somaševanjem so peli združeni pevski zbori iz Vipave, Šturij in Ajdovščine. Zbor je vodil prof. v vipavskem semenišču Tone Požar.

Cetudi je tisto nedeljo popoldne prišlo do hudega naliva, se je v cerkvi zbralo veliko ljudi, ki so pozorno sledili somaševanju in ubranemu petju.

Letina na splošno dobra

Ugodne vremenske okoliščine so pomagale h kar dobri letini. Tako so v Jugoslaviji letos pridelali 5,3 milijone ton pšenice, za nekoliko en milijon ton več kot lani.

Tudi kuruza dobro kaže in pričakujejo, da bo pridelek znašal okoli 8 milijonov ton. Povprečni pridelek na hektar naj bi bil nad 35 metrskih stotov.

Dober pridelek pričakujejo tudi pri sladkorni pesi, četudi niso te nasadili toliko, kot so načrtovali. Na 103.000 hektarih upajo, da jo bodo pridelali 413.000 vagonov, kar bi pomenilo okoli 500.000 do 520.000 ton sladkorja. Povprečno ga v SFR Jugoslaviji porabijo letno 580.000 ton, treba ga bo torej še nekaj uvoziti.

Tudi grozjde kaže dobro in računajo na obilen in dober pridelek. V Goriških Brdih kljub neugodnim vremenskim razmeram pričakujejo eno izmed bolj-ših letin.

Zadnje vesti

Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodi ta dr. Mitlan in ga. Barbara Pavlovič.

MAJ OGLASI

NAPRODAJ

fizol koksar romanov na 4620 So. River Rd., Geneva, Ohio.

EUCLED RANC

E. 250 St., z aluminijem opazen, 3 spalnice, jedilnica, kuhinja z ugrajeno opremo, 2 kopalnici, razvedrilnica, garaža za 2½ avta, stara le 3 leta. Morate videti za pravo oeno!

Novi zidani ranči

V Euclidu, priključene dvojne garaže, 3 spalnice, 1½ kopalnice, velike kuhinje, kleti, kakovostna gradnja, gozdnate parcele.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. 731-1070
odprto od 9. do 9. (139)

For Rent

Adults — Only — 5 Rooms, bath, individual basement — upstairs. Newly decorated. Off 71 St. Clair
Call 361-4635

FOR RENT

Five rooms up and down, adults. No pets. On E. 74 St.
Call 361-8271

(138)

Help Wanted Male

Newspaper Pressman
Letterpress, Part time, or full time. Call Jim at 361-4088.

Help Wanted Female

HOUSEKEEPER
Permanent position for dependable, affectionate woman. Light house-keeping. After school care for two grade school children. Pleasant Shaker Heights home. Close to public transportation. References. Call evenings and weekends 283-0972. (136)

Janez Jelen:

VRH

Tretja knjiga

ZOREČE PSENICE

Grabljivi Rak je odšel k materi Košati Jelki in k svoji ženi Obrežni Algi. Da je bil slabo opravljen, sta obe ženski koj videli. Kar nič ga nista upali vpraševati. Utegnil bi se znešiti nad njima, posebno nad Jelko, ki je bila spletna zavezo z vzhodnjaki. Navsezadnje je bil le Rak gospodar kolišča in ne Košata.

Grabljivi se še ni najedel, ko je vstopil v glavarsko kočico tudi že Presukani. Ne, Lisjak ni bil slabe volje. Kar brez ovinkov je povedal, da je prišel po plačilo.

"Po kakšno?" je raztogoteno vzkliknil Grabljivi Rak.

"Po Črnoglavko vendar. Še nočoj si jo vzamem."

"Bah! Zavoljo mene si lahko odpelješ v svojo kočico vse babe, kar jih je na kolišču. Niso vse skupaj nič vredne. Vsaj ne bo treba tistih, ki so se vlačugarile s črnici, naganjati v močvirje. Psice!" Grabljivemu, ki se je bil prej zbal za svoje blago, je kar odleglo, ko je mogel se stresti svojo jezo na ženske.

"Naj psi pobero ostanke za vzhodnjaki ali pa naj jih ribe in raki požro. Meni je mar samo Črnoglavka. Je nisem zastoj iztrgal Triandru iz rok. Takoj grem ponjo." Lisjak se je obrnil, da bi odšel. Pa mu je zastopila izhod Košata Jelka:

"Stoj!"
Vsakega drugega bi bil Presukani vsaj pahnili stran, če ne celo podrl na tla. Pred Košato je pa obstal. Imela ga je v oblasti, kakor bi bila čarovnica. Z besedo se je pa le uprl. Bruhnil je:

"Kaj? Še naprej naj čakam? Ne bom. Ogolobradil sem se, kakor si rekla. Na odpravi do morja sem se do onemoglosti pehal. Kaj zahtevaš še več od mene?"

Jelka ni koj odgovorila. Potem se je nagnila Lisjaku prav na uho in zasikala kakor kača:

"Hočem, da si s krvjo onemogočiš povrnitev nazaj k svojemu očetu, Ostrorogemu Jelenu."
Presukani je obrtnel. Od jeze je zardel. Dvignil je pest in kazno je bilo, da bo Košata udaril. Pa se je najraje zbal spora z Grabljivim Rakom. Spet je povesil roko in zarezal: "Kako naj s krvjo dokažem, da se ne mislim nikoli več povrniti k očetu, Ostrorogemu Jelenu?"

"Hm! To boš že sam vedel."
"Pravi! Že poiščem priliko."
Lisjak je odvihral ven na mostišče. Zunaj se je že mračilo. Rak pa je togotno odvrnil ogledano kost, vstal in revsnil v Ko-

šačo Jelko: "Če s Presukanim izzoveta spopad med nami in Ostrorogovci, ti priželim, da prva padeš ti, čeprav si moja mati."

"Kar naj," je zatrmoglavila Košata: "Ne bojim se pa ne. Na naši strani je več bojevnikov, kakor pa jih premore Jelen."

"Boš že skusila, kako se motiš, morebiti še dokaj prej, kakor se ti zdi." Grabljivi se je vrgel na ležišče, se obrnil z obrazom k steni in se ni maral zmeniti. Željan je bil počitka. Jelka je pa odšla iz kočice, da pogleda, kaj počne Lisjak.

Za Plešivco je vijolčasto uglašala zarja. Presukani pa je slišal ob ograji in gledal na vrsto bojevnikov v dolgem drevaku, ki se je naglo bližal kolišču ob zgornjem koncu jezera. Le kdo bi utegnil biti? Iz previdnosti je Lisjak stopil ob orožje in se brž spet vrnil. Drevak je bil medtem priveslal že tik kolišča. Presukanemu se je zazdelo, da sede v njem Ostrorogovci, dodobra jih pa še ni razločil. Jasnoški je pa Lisjaka že davno prepoznal. Da ga podraži, mu je zaklical:

"Hej! Ti tam gori! Ali pretehtavaš zlato, ki si ga bil zaslužil z izdajstvom?"

"Molči!"
"Kadar se orel oglasi, se po navadi lisjaki strahopetno skrijejo."

"Kaj boš požrl žalitev?" Za Presukanim se je oglašila Košata Jelka.

"Ne bom." Lisjak je naglo napel lok. Zabrnela je tetiva. Spodaj v drevaku je pa omahnil Jasnoški Orel. Puščica mu je obtičala v prsih.

"Proč!" je kriknil Oprezni in drevak Ostrorogovcev je kakor odskočil. Srnjak se ni mogel spoprijeti s svojo malo četo z vsem koliščem Turovcev. V hipu se je zavedel, da mora predvsem svojega težko ranjenega brata peljati domov na kolišče. Morebiti se Beli Ovci posreči, da mu reši življenje. Drevak Ostrorogovcev je šinil po jezerni gladini in utonil v mraku. Še preden je pa dosegel preliv med prvima otokoma, je Oprezni že zaslišal, da Zvesta Črnoglavka kliče na pomoč. Stisnilo se mu je srce. Mladenci pa za enkrat ni mogel prav nič pomagati. Držal je v svojem naročju Jasnookega, da ni preveč krvavel.

Kakor hitro so se Ostrorogovci umaknili iz strelne daljave, se je Presukani obrnil h Košati Jelki. "No, mi boš sedaj še branila vzeti si Črnoglavko?"

"Ne več."
Lisjak je planil v kočico dekel

mladenk. V svitu ognja, ki je plapolal na ognjišču, je opazil lepo lončarico. Tih je čepela v kotu. Ne da bi zinil eno samo besedo, je Presukani naglo pristopil, pograbil Črnoglavko za lase in jo potegnil za sabo. Mladenka niti krikniti ni utegnila. Šele zunaj na mostišču se je pričela braniti in klicati na pomoč. Praskala je Lisjaka in ga celo do krvi ugriznila. Ko je pa segla po nož, ki ga je imela spravljene v nedrjih, je Presukani opazil njeno namero. Izvil ji je rezilo iz roke. Črnoglavko je pa z vso močjo udaril po glavi. Mladenci se je stemnilo pred očmi in roke in noge so ji odpovedale. Omedlela je.

Nezavestno Črnoglavko je vrgel Lisjak v svoji kočici na ležišče. Pljusnil ji je vode v obraz, da se je spet zavedela. Nato ji je zvezal roke na hrbtni in jo z vrvo privezal k leseni kljuki na steni, da bi ne mogla uiti. Še kasneje, ko se popolnoma stemnili, naprej pomenita. Sedaj ni utegnil. Zunaj na mostišču je robantil Grabljivi Rak in preklinjal Presukanega Lisjaka in vse ženske s svojo lastno materjo vred. Glavarja Turovcev je zaskrbelo, kaj bo, če še to noč privihrajo Ostrorogovci: "Bojevnik mi leže utrujeni kakor pobiti," je rjul nad Lisjakom, "ti pa zavoljo ene babe izzivaš napad. Prav ti, prav ti boš danes vso noč stražil. In če se premak-

neš z mostišča ali če zaspiš, te ubijem. Prekleti babjek!"
"Prava reč, če še eno noč prebedim."
Rak je odvihral. Presukani je pa prevzel stražo.
Pojemajoča luna je pravkar vzhajala, ko je Srnjak pristal pod domačim koliščem, ki je že legalo k počitku. Brž se je spet vznemirilo. "Jasnooki, Turovci, (Dalje prihodnjič)

POMAGAL BO — John Connolly, bivši demokrat, je obljubil republikanskima kandidatomu Fordu in Doleju vso podporo v Teksasu, pa tudi drugod, kjer bi bila ta koristna.

OKROGLE BALE — Doslej so suho seno stiskali v štiroglate bale, sedaj so te spremenili v okrogle, ker da je te lažje prevažati. Kathleen Mitchell v Columbia, Mo., pozdravlja z vrha take senene bale. Pri pospravljanju sena je bilo nekaj veliko potu, pa tudi dosti smeha mladih ljudi.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

V blag spomin

DESETE OBLETNICE SMRTI
MOJE DRAGE, NEPOZABNE
SESTRE

Angele Rolih

roj. PENKO

ki jo je Bog poklical k sebi
13. septembra 1966.

Predraga!

Zdaj rešena si vseh skrbi,
a duša Tvoja neumrljiva
v objemu večnega Boga
že rajsko srečo uživa!

Globoko žalujoča:

sestra IVANA ZELKO
ter OSTALO SORODSTVO
Cleveland, O. 13. septembra 1976.

• OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /

• PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI /
OSEBNE NOVICE

• DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE PRAVOCASNO SPREMEMBO NASLOVA

• PORAVNAJTE PRAVOCASNO NAROČNINO

TONY KRISTAVNIK

PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Spomlad je tu! Najbolji čas za barvanje vaših hiš!
Preglejte vaše domove in pokličite nas
za brezplačen proračun. Samo strokovnjaki!
Sanitas in papiranje

Zenini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska
krasna poročna vabila
po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite
vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZVANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil,
Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

HOW'S YOUR Agri-Culture?

COTTON CIRCLES THE CALENDAR IN THE LONE STAR STATE!

BY THE TIME FARMERS ON THE WEST TEXAS PLAINS FINISH HARVESTING ONE YEAR'S CROP...

TEXAS

GROWERS IN THE LOWER RIO GRANDE VALLEY BEGIN PLANTING NEXT YEAR'S CROP!!!

IN A NORMAL YEAR, TEXAS-GROWN COTTON MAKES UP 1/3 OF THE TOTAL U.S. CROP!